

Investigating the role of personality traits in entrepreneurship spirit of Sports Science students

Mina Javanmard¹, Farzan Farzan²

Received: 11/01/2021
Accepted: 31/05/2021

صفحات: ۱۷۶-۱۵۱

دریافت مقاله: ۱۳۹۹/۱۰/۲۲

پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۰۳/۱۰

Abstract

The purpose of this research is to investigate the role of personality traits in the entrepreneurial spirit of Sports Science students. The method of the present study was descriptive-survey in which the data were collected in the field. The statistical population consisted of all students undergoing postgraduate physical education (Master and PhD students in three fields of sports management, sports physiology and sports biomechanics) in the universities of Mazandaran province. The sample size was determined on the basis of Morgan's table of 248 people and sampling method was convenience sampling. The data gathering tool was a researcher-made and adjusted questionnaire assessing the personality traits of the Iranian entrepreneurs belongs to Kordanij in 2006 and assessing the entrepreneurial skills of individuals belongs to Moghimi in 2006, The two questionnaires were combined for use in this study. That After reviewing and modifying and transferring to the field of research, validation of validity (with a survey of 15 professors of the university specializing) and reliability determination by Cronbach's alpha ($\alpha = 0.86$) was used. Descriptive statistics (mean, standard deviation, frequency and percentages) were used to describe the demographic characteristics of the statistical population and the Kolmogorov-Smirnov test was used to examine the natural distribution of variables. In the inferential statistics section, Pearson torque correlation coefficient test was used to investigate the relationship between research variables and explain research hypotheses, and linear regression analysis test was used to investigate the

¹ . PhD Student in Motor Behavior, University of Isfahan

* Email: Mina.Javan21@gmail.com

² . Associate Professor, Department of Sport Management, Sport Sciences Faculty, University of Mazandaran

simultaneous effect of the independent variable on the dependent variable. SPSS software version 22 and EXCEL software were used to process, analyze, categorize, summarize data and access the collected questions and information. Findings from the survey of demographic characteristics showed that 42% of the respondents were women and 58% were men; 47% of them were married and 52% were single. Also, more than 81% of the research population were over 41 years old and more than 64% of the research sample had higher education. According to the results, more than 71% of the sample studied in the field of sports management, 59% were unemployed and more than 42% had no work experience. Also, according to the findings, more than 77% of the research sample had a history of sports and more than 32% had a history of championship in sports, but more than 74% of the research sample did not have a history of management in sports. On the other hand, more than 56% of people had a history of starting a business and more than 63% of people had a history of wanting to start a business. The results of Pearson correlation coefficient test showed that risk-taking has a positive and significant effect on entrepreneurship and this variable predicts 0.334% of the variable of increasing entrepreneurial skills in the statistical population. The results also showed that the control center has a positive and significant effect on entrepreneurial skills and this variable predicts 0.168% of the variable of increasing entrepreneurial skills in the statistical population. According to the results of the research in the correlation coefficient test between the trait of success, had a positive and significant effect on entrepreneurial skills and this variable predicts 0.243% of the variable of increasing entrepreneurial skills in the statistical community. Another finding of the present study was that mental health has a positive and significant effect on entrepreneurial skills and this variable predicts 0.358% of the variable of increasing entrepreneurial skills in the statistical community. The results also showed that the variable tolerance of ambiguity has a positive and significant effect on entrepreneurial skills and this variable predicts 0.025% of the variable of increasing entrepreneurial skills in the statistical population. Findings of the research during the correlation coefficient test showed that daydreaming has a positive and significant effect on entrepreneurial skills and this variable predicts 0.367% of the variable of increasing entrepreneurial skills in the statistical population. Findings also showed that challenge has a positive and significant effect on entrepreneurial skills and this variable predicts 0.461% of the variable of increasing entrepreneurial skills in the statistical population. The last finding during the correlation coefficient test was that the variable of pragmatism has a

positive and significant effect on entrepreneurial skills and this variable predicts 0.055% of the variable of increasing entrepreneurial skills in the statistical population. In the end, according to the obtained results and the existence of such a significant positive relationship and the alignment of the results, it shows that it is necessary to pay attention to cognitive spirits, consider students' mental standards to promote sports entrepreneurship and use their creativity. Based on the obtained results, it is suggested that the necessary measures be taken to improve and review the formal and informal educational programs in order to strengthen the psychological characteristics of students and develop their entrepreneurial talents. The content of the internship, the development of technology growth centers and the establishment of sports business growth centers should be considered. The results showed that there was a significant relationship between entrepreneurial skills (risk taking, internal control center, success, mental health, tolerance of ambiguity, daydreaming, challenging, pragmatism) and all cognitive dimensions of graduate students and the results of regression analysis predicted the effect of these characteristics on entrepreneurial skills. Based on the obtained results, it is suggested that the necessary steps be taken to modify and review the formal and informal educational programs in order to strengthen the psychological characteristics of students and develop their entrepreneurial talents. In the form and content of internship, the development of technology growth centers and the establishment of sports business growth centers should be considered. Also, forming a job counseling service in the university, conducting research studies to identify effective factors in the development of sports entrepreneurship and provide desirable solutions, and finally hiring students with superior psychological characteristics related to entrepreneurial skills in companies seeking labor. Are researchers. It is hoped that presenting the results of the present study and the attention of officials and experts in the field of sports to it, can take an effective step towards improving the current situation of sports entrepreneurship in its desired form in the country.

Keywords: Entrepreneurship Education, Entrepreneurial Intention, Sports Science, Personality Traits

بررسی نقش ویژگی‌های شخصیتی در روحیه کارآفرینی دانشجویان رشته تحصیلی علوم ورزشی

مینا جوانمرد^{۱*}، فرزاد فرزاد^۲

چکیده

هدف از انجام این تحقیق بررسی نقش ویژگی‌های شخصیتی در روحیه کارآفرینی دانشجویان تربیت‌بدنی بود. جامعه آماری متشکل از کلیه دانشجویان در حال تحصیل مقطع تحصیلات تکمیلی رشته تربیت‌بدنی در دانشگاه‌های استان مازندران بود. حجم نمونه آماری براساس جدول مورگان تعداد ۲۴۸ نفر تعیین، که برای جلوگیری از خطا ۲۵۰ نفر انتخاب شدند و روش نمونه‌گیری به صورت نمونه‌های در دسترس بوده است. ابزار پژوهش پرسشنامه محقق‌ساخته و تعدیل‌شده ارزیابی ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینان ایرانی (Kordnaiej & et al (2006) و ارزیابی مهارت‌های کارآفرینی افراد Moghimi (2006) بود که پس از بررسی و تعدیل و انتقال به حوزه مربوطه تحقیق، تائید روایی صورتی و محتوا با نظرخواهی ۱۵ نفر از استادان دانشگاهی متخصص در این زمینه، هم‌چنین تعیین پایایی با استفاده از فرمول آلفای کرونباخ ($\alpha=0/86$) مورد استفاده قرار گرفت. داده‌های پرسشنامه‌های برگشتی قابل قبول توسط نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۲ با استفاده از آزمون‌های کلموگروف - اسمیرنوف، ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون خطی تحلیل شدند. نتایج نشان داد که بین مهارت کارآفرینی با تمامی ابعاد شناختی دانشجویان تحصیلات تکمیلی رابطه معنادار وجود داشته و نتایج تحلیل رگرسیون تأثیر این ویژگی‌ها را بر مهارت کارآفرینی پیش‌بینی کرد.

کلیدواژه‌ها: آموزش کارآفرینی، قصد کارآفرینانه، علوم ورزشی، ویژگی شخصیتی

۱. دانشجوی دکتری رفتار حرکتی، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

* نویسنده مسئول: Email: Mina.Javan21@gmail.com

۲. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه مازندران، مازندران، ایران

مقدمه

امروز این موضوع به طور کامل برای همه جوامع روشن است که توسعه کسب و کار جدید از طریق کارآفرینی، رشد و رونق اقتصادی را به طور مستقیم تحت تأثیر قرار می‌دهد (Yazdanpanah & Zobeidi, 2017). به عبارتی، رشد و توسعه جوامع عمدتاً به عملکرد فعالان اقتصادی آن جوامع و تعامل آن‌ها با یکدیگر و توسعه کسب و کارها بستگی دارد که خود، اهمیت مطالعه و تحقیق پیرامون مباحث کارآفرینی را نشان می‌دهد (Hekmatandish, 2014). هم‌چنین در سال‌های اخیر مشاهده می‌شود که دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها به‌طور جدی علاقه‌مند به ایجاد کسب و کارهای مستقل هستند؛ بنابراین نیاز به دانش‌آموختگان و دانشجویان کارآفرین افزایش یافته است؛ به‌نحوی که هدف بسیاری از دانشگاه‌های معتبر جهان پرورش دانشجویان و دانش‌آموختگان کارآفرین بوده است (Kashani, Rasouli & Soleimanpour, 2017). لذا آگاهی از عوامل تأثیرگذار بر روحیه کارآفرینی دانشجویان از مسائل مهم به شمار می‌رود.

کارآفرینی به فرآیند خلق چیز جدید و دارای ارزش که با اختصاص زمان و تلاش لازم و در نظرگرفتن مخاطرات مالی، روانی و اجتماعی و با ارضای نیازهای فردی و مالی توأم با استقلال اطلاق می‌گردد (Hekmatandish, 2014). کارآفرینی به‌عنوان فرآیندی پویا و تدریجی به خلق ارزش منجر می‌شود (Wright & Etemad, 2009)، موتور محرکه توسعه اقتصادی در هر کشور است (Baghersad, 2015) و این در حالی است که یکی از مهم‌ترین مسائل اجتماعی روز در کشور چالش اشتغال جوانان تحصیل‌کرده دانشگاهی با موضوع کار و بیکاری است (Porghasem, Heydari & Alibeigi, 2011) و کشور ایران به دنبال دستیابی به رشد متوسط سالانه ۸ درصد و کنترل بیکاری در سطح ۱۰/۲ درصد در برنامه ششم توسعه هست. این هدف بدون توجه به توسعه کارآفرینی میسر نمی‌باشد (Davari, Manouchehri Rad, Rahmani & Ghavami, 2016).

از دیگر سو، ورزش نیز صنعت رو به رشد و گسترده‌ای است و سهم مشارکت کسب و کارهای ورزشی در بخش خدمات و صنایع جهت توسعه پایدار در ورزش شایان توجه است (Ciletti & Chadwick, 2012). منحصربه‌فرد بودن ورزش با در نظر گرفتن گسترش کارآفرینی در صنایع و سازمان‌ها، فرصت‌های پویایی را برای کارآفرینان فراهم کرده است (Quoted from Ghorbani & Vahdani, 2017). کارآفرینی ورزشی با در نظر گرفتن ابعاد اقتصادی، اجتماعی و نهادی در توسعه پایدار کشورها اهمیت به‌سزایی دارد (Krajnc & Glavic, 2005)؛ چرا که کارآفرینی ورزشی با ایفای نقش مؤثر در توسعه کسب و کار، توسعه اشتغال و رفاه و توسعه سلامت روحی و جسمی می‌تواند در توسعه کشور نقش بسیار مهم و برجسته‌ای داشته باشد (Ball, 2005).

کارآفرینی فرآیند پویایی از چشم‌انداز، تغییر و تشکیل است که نیاز به استفاده از انرژی و اشتیاق در راستای اجرای ایده‌های نو و راه‌حل‌های خلاق دارد (Shepherd et al, 2009). شاید بتوان این تعریف از Freytag & Thurik (2007) را بهترین توصیف از کارآفرینی دانست: کارآفرینی فرآیند نوآوری و بهره‌گیری از فرصت‌ها با تلاش و پشتکار زیاد، همراه با پذیرش ریسک‌های مالی، روانی و اجتماعی، که البته با انگیزه کسب سود مالی، توفیق‌طلبی، رضایت شخصی و استقلال صورت می‌پذیرد.

کارآفرینی شیوه‌ای جدید از زندگی نیز تعبیر می‌شود که با خطر و بحران‌های زیادی مواجه است و از دید کارآفرین، شکست در عملی کردن ایده و فکر جدید مفهومی ندارد؛ لذا باید فرد دارای تسلط بالایی برای ارزیابی هماهنگی بین واقع‌گرایی و ایجاد و حفظ روابط رضایت‌بخش بین‌فردی، توانایی بسیار در زیرکانه نگاه کردن به زندگی، تقویت نگرش‌های مثبت حتی در صورت بروز احساسات منفی و مقاومت کردن در برابر رویدادها و موقعیت‌های فشارآور "تحمل فشار روانی" باشد، تا بتواند فرد کارآفرین‌تری محسوب شود (Moshabbaki, Tabarbaee & Shayganfard, 2012).

کارآفرینی در ورزش نیز از طریق ایجاد کسب و کار ورزشی در تولید لوازم و تجهیزات ورزشی و ارائه خدمات ورزشی و توسعه کسب و کارهای ورزشی به توسعه ورزش کمک می‌کند. برای توسعه کارآفرینی در ورزش می‌بایست زمینه‌های کارآفرینی در ورزش شناسایی و براساس آن به-تدوین برنامه‌ای راهبردی پرداخته شود (Mondalizade, Ehsani & Honari, 2017). ازدیگرسو، بررسی منابع مختلف نشان داد که کارآفرینی علاوه بر شرایط محیطی تا حد زیادی نیز متکی به ویژگی‌های فردی می‌باشد. ویژگی‌های مشترک کارآفرینان باعث انگیزش کارآفرینان می‌شود تا تمام خطرهای قبول کنند و فعالیت کارآفرینی خود را آغاز کنند. شناخت ویژگی‌های کارآفرینی به‌عنوان افراد موفق جامعه باعث می‌شود ضمن پرورش این ویژگی‌ها در خود از آن برای تربیت کارآفرینان هم استفاده شود (Hossein Nejad, 2013). در عین حال دسته‌بندی‌های متعددی درباره این ویژگی‌ها وجود دارد و در تحقیقات ورزشی نیز استفاده شده است. در تحقیق حاضر ارتباط بین هشت مؤلفه روحیه (ریسک‌پذیری، کانون کنترل درونی، توفیق‌طلبی، سلاست فکری، عمل‌گرایی، تحمل ابهام، رویاپردازی، چالش‌طلبی) با روحیه کارآفرینانه مورد بررسی قرار گرفت.

به‌طور کلی توجه به این امر که بیکاری یکی از بزرگ‌ترین معضلاتی است که توازن و تعادل جامعه را برهم می‌زند و باعث ایجاد بحران‌های اجتماعی اقتصادی روانی و سیاسی می‌گردد؛ از ملزومات است چرا که طی دو دهه گذشته و به‌ویژه در سال‌های اخیر به‌عنوان یکی از معضلات اقتصاد ایران نیز ظاهر شده است. پیش‌بینی تعداد بیکاران و نرخ بیکاری مربوط به جمعیت جوان طی دوره ۱۳۹۴-۱۴۰۰ نشان می‌دهد که با داشتن نرخ رشد ۵ درصدی سالیانه (از ۱۳۹۴ تا ۱۴۰۰)، در سال آخر دوره پیش‌بینی، نرخ بیکاری جوانان برابر با ۹/۲ درصد و نرخ بیکاری تحصیل‌کردگان عالی برابر ۳۶ درصد خواهد بود که بسیار قابل توجه است (Mazini & Ghorbani, 2019) و به-نظر می‌رسد در شرایط موجود مهم‌ترین چالش کشور پدیده بیکاری است که در این رابطه بحث بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی بسیار جلب توجه می‌نماید و صنعت ورزش نیز از این امر مستثنا

نمی‌باشد. براساس گزارش کارگروه کارآفرینی و اشتغال وزارت ورزش و جوانان کشور، از سال ۱۳۹۲ به‌طور متوسط سالانه ۱۰ هزار نفر فارغ‌التحصیل دانشگاهی متقاضی ورود به بازار کار ورزش کشور هستند که درصد بالایی از این آمار در کار و حرفه‌هایی غیر از رشته تحصیلی مشغول به کار می‌شوند (Boroumand, Hemmatinezhad, Ramezaninezhad & Razavi, 2011). در این رابطه می‌توان به علل مختلفی اشاره نمود که جایگاه ویژگی‌های روان‌شناختی در روحیه کارآفرین دانشجویان تربیت‌بدنی و رهایی از بیکاری نیز حائز اهمیت و نیاز به بررسی دارد. در این راستا (Nowruzadeh & Rezaei, 2010) طی انجام تحقیقی مشوق‌های مؤثر در ایجاد روحیه کارآفرین از دیدگاه دانشجویان را به ترتیب دانشجوی، استادان، تجهیزات و امکانات مراکز آموزش عالی علمی - کاربردی، خانواده، محتوای دوره‌های آموزشی، جامعه و آزمایشگاه؛ و بازدارنده‌ها را عدم آگاهی دانشجویان، نبود استادان ماهر و خلاق، محتوای نامناسب دوره‌های آموزشی و عدم حمایت دولت برشمردند.

در این پژوهش نیز به این مقوله با زیرمولفه‌هایی دقیق (متشکل از انگیزه توفیق، مرکز کنترل درونی، استقلال‌طلبی، تغییرپذیری، ریسک‌پذیری، سخت‌کوشی، نوآوری و آینده‌نگری) پرداخته شده است. به عبارتی فرض بر این است که افراد توفیق‌طلب به دلیل مبارزه‌طلبی و داشتن روحیات رقابت‌پذیری از پذیرش مسئولیت‌های کارآفرینانه استقبال می‌کنند؛ افراد با خصیصه شخصیتی منبع کنترل درونی با تقویت این احساس که من می‌توانم سعی در افزایش توانمندی‌های کارآفرینانه خود دارند؛ استقلال‌طلبی و اعتماد به نفس جوانان در رشد روحیه و توسعه رفتارهای کارآفرینانه تأثیر دارد؛ تغییر و تشکیل، جسارت داشتن یا تمایل به اقدام کاری در جهت آینده‌ای نامعلوم، تلاش مداوم برای تحقق اهداف، اجرای ایده‌های نو و راه‌حل‌های خلاق و تفکر مدام به آینده و به دنبال راه کارهای عملی بودن تأثیر مثبت بر روحیه کارآفرین دارد.

مرور مطالعات پیشین نیز نشان داد کارآفرینی علاوه بر شرایط محیطی تا حد زیادی نیز متکی به ویژگی‌های فردی کارآفرینان است و در راستای موضوع تحقیق حاضر مطالعه‌ای صورت نگرفته -

است. در بخش تحقیقات خارجی (Schlesinger, Studer & Nagel (2016) شایستگی‌های لازم برای دانش‌آموختگان رشته تربیت‌بدنی جهت جذب در شغل و حرفه متناسب را شامل تفکر تحلیلی، مهارت‌های ارتباطی، مهارت‌های تیمی، مدیریت تعارض، برنامه‌ریزی و مهارت‌های سازمانی، مهارت‌های رهبری، تفکر میان‌رشته‌ای، استفاده از روش‌های آکادمیک، صلاحیت آموزشی و تخصص در رشته ورزشی خاص و مهارت‌های ورزشی عملی دانستند. همچنین Sanchez, Carballo & Gutierrez (2011) در مقاله "کارآفرین، از یک رویکرد شناختی" بیان کردند که رویکرد شناختی، گزینه جدیدی برای جهت‌گیری ویژگی‌ها پدید آورده است. در این راستا Shirokovaa, Osiyevskyyb & Bogatyreva (2015) مطالعه‌ای به این نتیجه دست یافتند که عوامل زمینه‌ای مانند فرد و ویژگی‌های محیطی بر انتقال مفهوم کارآفرینی به عمل کارآفرینی در دانشجویان تأثیر به‌سزایی می‌گذارند.

در تحقیقات داخل کشور، (Nemati (2014) به بررسی و مقایسه ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینانه دانشجویان پرداخت و وضعیت قوت و ضعف آن‌ها را در هر یک از ابعاد مختلف این ویژگی‌ها نشان داد. همچنین (Naghizadeh, Kotobi & Keshtidar (2015) با اولویت‌بندی و تعیین رابطه بین روحیات کارآفرینانه کارشناسان فدراسیون‌های ورزشی نشان دادند که ارتباط مثبت و معنادار بین تمام متغیرها به جز کانون کنترل و چالش طلبی با تحمل ابهام و رویاپردازی وجود دارد و اذعان داشتند که حمایت از ایده‌های خلاق کارشناسان توسط مسئولین و مدیران سازمان‌ها تأثیر به‌سزایی در ارتقای روحیات کارآفرینی آن‌ها خواهد داشت. در این راستا (Hosseini & Ahmadi (2011) نیز در تحقیق خود به این نتیجه دست یافتند که از دیدگاه دانشجویان به ترتیب اولویت عوامل روان‌شناختی، عوامل اقتصادی، ویژگی‌های شخصیتی، عوامل سیاست‌گذاری، عوامل آموزشی و عوامل فرهنگی بیشترین تأثیر را در کارآفرینی دارند. بنابراین با توجه به مطالعات صورت گرفته، کارآفرینی می‌تواند به‌عنوان وسیله‌ای برای رشد فردی یا برای حل مشکلات اجتماعی عمل کند (Ball, 2005).

به‌طور کلی، توجه به قابلیت‌ها و شایستگی‌های کارآفرینان در صنعت ورزش، نه تنها کارآفرینان را در مقابل ریسک‌های احتمالی ایمن می‌سازد، بلکه می‌تواند شرایط موفقیت‌آمیزی را در صنعت ورزش رقم بزند (Quoted from Ghorbani & Vahdani, 2017). ویژگی‌های مشترک کارآفرینان باعث انگیزش آن‌ها می‌شود تا تمام خطرهای قبول و فعالیت کارآفرینی خود را آغاز کنند. با توجه به ضرورت موضوع، در این تحقیق به شناخت ویژگی‌های شخصیتی در دانشجویان تحصیلات تکمیلی تربیت‌بدنی پرداخته شده‌است. وقتی دانشجویان تصور کنند که محیط از جمله محیط دانشگاه و شرایط اقتصادی و سیاسی از فعالیت‌های کارآفرینی حمایت می‌کند، اقدام به ایجاد کسب‌وکار از سوی آنان از احتمال بیشتری برخوردار می‌شود. از طرف دیگر، وقتی آن‌ها محیط را برای کارآفرینی نامساعد تصور می‌کنند، به معنای وجود مواردی همچون شرایط گرفتن وام و اعتبارات بسیار محدودکننده و مشکل، موانع بسیار زیاد جهت ورود به بازار و بسیار زمان‌گیر و بوروکراتیک بودن مراحل تأسیس یک شرکت؛ به‌رغم نگرش مثبت‌شان به کارآفرینی، تمایل کم‌تری برای ایجاد کسب‌وکار جدید دارند (Farahani, Ghasemi & Mohammadi, 2014).

لذا با توجه به اهمیت نقش کارآفرینان و کارآفرینی در جامعه و سازمان‌های ورزشی، هم‌چنین به‌دلیل کمبود و پراکندگی مطالعات در این حوزه، اهمیت و ضرورت انجام پژوهش حاضر در کنار بررسی اطلاعات حاصل از تحقیقات پیشین احساس می‌شود. از طرفی کارآفرینی در ورزش می‌تواند با در نظر گرفتن محیط رقابتی در برنامه‌های ورزشی، توسعه باشگاه‌ها، ساخت اماکن ورزشی و تجهیزات ورزشی در جهت کمک به سلامت جامعه و پایداری و استمرار کسب‌وکارها ورزشی نقش مهمی داشته باشد (Mondalizade & et al, 2017). به‌علاوه در مقوله‌ی توسعه ورزش و یافتن راه‌های مناسب برای عملی کردن برنامه‌های توسعه، به‌توصیف وضعیت کارآفرینی سازمان ورزشی نیاز است (Alimardani, farahani & Ghasemi, 2015) که خود یکی دیگر از ضرورت‌های پرداختن به پژوهش در این زمینه است.

در نهایت، باید این مهم را در نظر گرفت که ترکیب جمعیتی جوان کشور و ضرورت ایجاد فرصت‌های شغلی، لزوم رهایی اقتصاد کشور از وابستگی به مواد خام اولیه و هم‌چنین خروج از وضعیت اقتصادی تک محصولی از یک طرف و روندهای موجود در جامعه اطلاعاتی از طرف دیگر، عواملی هستند که سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیرندگان کلان کشور را وامی‌دارند که به منبع قابل اتکائی به‌جز مواد اولیه بیانندیشند و بدون شک با توجه به الزاماتی که جامعه اطلاعاتی دارد، این منبع حیاتی چیزی جز خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی نیست (Khodayi Mahmoudi, Bohloli, Ghanima, 2013). نوآوری، خلاقیت و تغییر، عوامل کلیدی و غیرقابل اجتناب ورزش-اند (Heidarzadeh Jazi, 2015). این مهم محقق را بر آن می‌دارد تا گستره ورزش را از منظر کارآفرینی مورد مطالعه قرار دهد. وضعیت اقتصادی و ترکیب جمعیتی امروز، ما را نیازمند یافتن راه‌کارهایی در صحنه‌ی اقتصادی می‌کند و در این راستا، داشتن الگوها و راه‌کارهای مناسب برای آموزش، تربیت و استفاده بهینه از نیروی فعال و کارآفرین در جوامع و برنامه‌هایی برای تشویق دانشجویان به کارآفرین شدن و نیز شناخت عوامل و فرآیندهای تصمیم‌سازی که منجر به کارآفرین شدن آن‌ها می‌شود، ضروری است (Mardanshahi, 2014). لذا با توجه به مطالب فوق در خصوص جایگاه سودمند کارآفرینی برای جامعه و اهمیت شناخت ویژگی‌های کارآفرینانه دانشجویان به‌عنوان آینده‌سازان کشور و با در نظر گرفتن نیازهای احساس شده در زمینه کارآفرینی ورزشی در کشور تحقیق حاضر با هدف بررسی نقش ویژگی‌های شخصیتی در روحیه کارآفرینی دانشجویان تربیت‌بدنی (مطالعه موردی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های استان مازندران) انجام شد.

روش تحقیق

روش تحقیق حاضر از نوع توصیفی-پیمایشی بود که گردآوری داده‌های آن به شکل میدانی انجام شد. جامعه آماری موردنظر در این تحقیق شامل کلیه دانشجویان در حال تحصیل مقطع تحصیلات تکمیلی رشته تربیت‌بدنی (دانشجویان ارشد و دکتری در سه رشته مدیریت ورزشی،

فیزیولوژی ورزشی و بیومکانیک ورزشی) به تعداد حدود ۷۰۰ نفر، در دانشگاه‌های استان مازندران (دانشگاه مازندران، دانشگاه غیرانتفاعی شمال، دانشگاه آزاد آیت‌الله آملی، دانشگاه ساری، دانشگاه قائم‌شهر و مؤسسات آموزش عالی شفق تنکابن و کسری رامسر) بود. حجم نمونه آماری بر اساس جدول مورگان تعداد ۲۴۸ نفر تعیین شد که برای جلوگیری از خطا ۲۵۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. روش نمونه‌گیری نیز به صورت خوشه‌ای بوده است. متغیرهای ویژگی‌های روان‌شناختی با ابعاد (ریسک‌پذیری، کانون کنترلی، توفیق‌طلبی، سلامت فکری، عمل‌گرایی، تحلیل ابهام، رویاپردازی، چالش‌طلبی و مهارت‌های کارآفرینان) و روحیه کارآفرینانه به عنوان متغیرهای اصلی تحقیق بوده است. ابزار اندازه‌گیری پژوهش نیز، پرسشنامه محقق‌ساخته و تعدیل‌شده ارزیابی ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینان ایرانی (Kordnaiej & et al (2006) و ارزیابی مهارت‌های کارآفرینی افراد (Moghimi (2006) بود که پس از بررسی و تعدیل و انتقال به حوزه مربوطه تحقیق، تائید روایی صوری و محتوا با نظرخواهی ۱۵ نفر از استادان دانشگاهی متخصص در این زمینه، هم‌چنین تعیین پایایی با استفاده از فرمول آلفای کرونباخ ($\alpha=0/86$) مورد استفاده قرار گرفت. از آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار، فراوانی و درصدها) برای توصیف ویژگی‌های جمعیت-شناختی جامعه آماری و برای بررسی توزیع طبیعی متغیرها از آزمون کلموگروف - اسمیرنوف استفاده شد. در بخش آمار استنباطی نیز برای بررسی رابطه میان متغیرهای تحقیق و تبیین فرضیه‌های تحقیق از آزمون ضریب همبستگی گشتاوری پیرسون و جهت بررسی تأثیر همزمان متغیر مستقل بر متغیر وابسته از آزمون تحلیل رگرسیون خطی استفاده شد. برای پردازش، تجزیه و تحلیل، دسته‌بندی، خلاصه کردن داده‌ها و دستیابی به پرسش‌ها و اطلاعات جمع‌آوری‌شده از نرم‌افزارهای SPSS نسخه ۲۲ و EXCEL استفاده شده است.

یافته‌ها

یافته‌های حاصل از بررسی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نشان‌دهنده این بود که ۴۲ درصد از پاسخ‌دهندگان را زنان و ۵۸ درصد آنان را مردان تشکیل می‌دادند؛ ۴۷ درصد آنان متأهل و ۵۲ درصدشان مجرد بودند. هم‌چنین بیش از ۸۱ درصد جامعه تحقیق را افراد بالای ۴۱ سال تشکیل می‌دادند و بیش از ۶۴ درصد نمونه تحقیق دارای تحصیلات ارشد بودند. با توجه به نتایج بیش از ۷۱ درصد نمونه تحقیق در رشته مدیریت ورزشی تحصیل می‌کردند، ۵۹ درصد افراد بیکار و بیش از ۴۲ درصد دارای هیچ‌گونه سابقه شغلی نبودند. هم‌چنین بر اساس یافته‌ها، بیش از ۷۷ درصد نمونه تحقیق دارای سابقه ورزشی و بیش از ۳۲ درصد دارای سابقه قهرمانی در ورزش بودند ولی بیش از ۷۴ درصد نمونه تحقیق دارای سابقه مدیریتی در ورزش نبودند. از طرفی بیش از ۵۶ درصد افراد دارای سابقه اقدام راه‌اندازی کسب‌وکار و بیش از ۶۳ درصد افراد دارای سابقه تمایل راه‌اندازی کسب‌وکار بودند.

جهت بررسی نرمال بودن متغیرهای پژوهش، از آزمون کولموگروف - اسمیرنوف استفاده گردید و بر اساس یافته‌ها، فرض نرمال بودن توزیع مشاهدات تأیید شد و می‌توان از آزمون‌های آماری پارامتریک بهره جست. جدول ۱ یافته‌های حاصل از آزمون همبستگی پیرسون در بررسی میزان ارتباط بین مهارت کارآفرینی با ۸ بعد شناختی را نشان می‌دهد.

با توجه به جدول ۱ مشاهده شد که بین ریسک‌پذیری افراد، کانون کنترل درونی، توفیق‌طلبی، سلامت فکری، تحمل ابهام، رویاپردازی، چالش‌طلبی و عمل‌گرایی با مهارت کارآفرینی از نظر آماری ارتباط معنی‌داری مشاهده شد.

جدول ۱. نتایج آزمون همبستگی پیرسون در میزان ارتباط بین مهارت کارآفرینی با ابعاد شناختی

تعداد نمونه (N)	مهارت کارآفرینی		متغیرها
	سطح معناداری (sig)	ضریب همبستگی (r)	
۲۵۰	۰/۰۰۱	۰/۵۷۸	ریسک‌پذیری افراد
	۰/۰۰۱	۰/۴۱۰	کانون کنترل درونی افراد
	۰/۰۰۱	۰/۴۹۳	توفیق‌طلبی
	۰/۰۰۱	۰/۵۹۸	سلامت فکری
	۰/۰۰۸	۰/۱۶۷	تحمل ابهام
	۰/۰۰۱	۰/۶۰۷	رویاپردازی
	۰/۰۰۱	۰/۶۷۹	چالش‌طلبی
	۰/۰۰۱	۰/۲۳۴	عمل‌گرایی

*همبستگی در سطح ۰/۰۵ معنی‌دار است.

با توجه به تائید فرضیه همبستگی برای بررسی تأثیرگذاری متغیرها از آزمون تحلیل رگرسیون استفاده شد که نتایج در جدول ۲، ذکر شده است. براساس جدول ۲، متغیرهای (ریسک‌پذیری افراد ۰/۳۳۴ درصد، کانون کنترل درونی افراد ۰/۱۶۸ درصد، توفیق‌طلبی ۰/۲۴۳ درصد، سلامت فکری ۰/۳۵۸ درصد، تحمل ابهام ۰/۰۲۵ درصد، رویاپردازی ۰/۳۶۷ درصد، چالش‌طلبی ۰/۴۶۱ درصد و عمل‌گرایی ۰/۰۵۵ درصد) از متغیر افزایش مهارت کارآفرینی در دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته تربیت‌بدنی دانشگاه‌های استان مازندران را پیش‌بینی می‌کند و معادله رگرسیون معنادار هست.

جدول ۲. نتایج رگرسیون با استفاده از روش خطی ساده

متغیر ملاک	متغیر پیش‌بین	ضریب همبستگی چندگانه R	ضریب تعیین R ²	سطح معنی‌داری	ضرایب رگرسیون B	F
مهارت کارآفرینی	ریسک‌پذیری افراد	۰/۵۷۸ a	۰/۳۳۴	۰/۰۰۱	B=۰/۵۷۸ t=۱۱/۱۵۴ ۰/۰۰۱	۱۲۴/۴۱۶
	کانون کنترل درونی	۰/۴۱۰ a	۰/۱۶۸	۰/۰۰۱	B=۰/۳۱۰ t=۷/۰۷۳ ۰/۰۰۱	۵۰/۰۲۷
	توفیق‌طلبی	۰/۴۹۳ a	۰/۲۴۳	۰/۰۰۱	B=۰/۴۷۳ t=۸/۹۱۴ ۰/۰۰۱	۷۰/۴۶۳
	سلامت فکری	۰/۵۹۸ a	۰/۳۵۸	۰/۰۰۱	B=۰/۴۸۶ t=۱۱/۷۶۳ ۰/۰۰۱	۱۳۸/۳۹۷
	تحمل ابهام	۰/۱۶۷ a	۰/۰۲۵۸	۰/۰۰۸	B=۰/۱۳۴ t=۲/۶۷۱ ۰/۰۰۱	۷/۱۳۵
	رویاپردازی	۰/۶۰۷ a	۰/۳۶۷	۰/۰۰۱	B=۰/۵۰۲ t=۱۲/۰۱۹ ۰/۰۰۱	۱۴۴/۴۴۱
	چالش‌طلبی	۰/۶۷۹ a	۰/۴۶۱	۰/۰۰۱	B=۰/۵۷۰ t=۱۴/۵۷۷ ۰/۰۰۱	۲۱۲/۵۰۳
	عمل‌گرایی	۰/۲۳۴ a	۰/۰۵۵	۰/۰۰۱	B=۰/۲۱۶ t=۳/۷۹۲ ۰/۰۰۱	۱۴/۳۸۰

هم چنین با در نظر گرفتن نتایج تحلیل رگرسیون با استفاده از روش خطی ساده (ضریب رگرسیون متغیرها و مقدار ثابت)، معادله رگرسیون هر یک از متغیرها به صورت زیر است:

جدول ۳. معادله رگرسیون متغیرها

(مهارت کارآفرینی) $Y' = 2/299 + 0/001$ (ریسک‌پذیری افراد)
(مهارت کارآفرینی) $Y' = 2/462 + 0/001$ (کانون کنترل درونی افراد)
(مهارت کارآفرینی) $Y' = 1/824 + 0/001$ (توفیق‌طلبی)
(مهارت کارآفرینی) $Y' = 2/023 + 0/001$ (سلامت فکری)
(مهارت کارآفرینی) $Y' = 3/302 + 0/001$ (تحمل ابهام)
(مهارت کارآفرینی) $Y' = 1/879 + 0/001$ (رویاپردازی)
(مهارت کارآفرینی) $Y' = 1/617 + 0/001$ (چالش‌طلبی)
(مهارت کارآفرینی) $Y' = 2/892 + 0/001$ (عمل‌گرایی)

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از انجام این پژوهش بررسی نقش ویژگی‌های شخصیتی در روحیه کارآفرینی دانشجویان تربیت‌بدنی تحصیلات تکمیلی دانشگاه مازندران بوده است. یافته‌های پژوهش نشان دادند که بین مهارت کارآفرینی با تمامی ویژگی‌های روان‌شناختی دانشجویان تحصیلات تکمیلی رابطه معنادار وجود داشته و نتایج تحلیل رگرسیون تأثیر این ویژگی‌ها را بر مهارت کارآفرینی پیش‌بینی می‌کند. لکن شرح تجزیه و تحلیل یافته‌های مربوط به مؤلفه‌های تحقیق به شکل جزئی در ادامه ذکر شده است. نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون نشان داد ریسک‌پذیری بر کارآفرینی تأثیر مثبت و معناداری دارد و این متغیر ۰/۳۳۴ درصد از متغیر افزایش مهارت کارآفرینی در جامعه آماری را پیش‌بینی می‌کند. این به آن مفهوم است که هرچه جسارت یا تمایل به اقدام کار در جهت آینده‌ای نامعلوم در دانشجویان فارغ‌التحصیل تربیت‌بدنی بیشتر باشد، آن‌ها دارای تمایل و قدرت بیشتری در ملموس شدن با مراحل شناخت فرصت کارآفرینی ورزشی، توسعه مفهوم، تعیین منابع موردنیاز،

کسب منابع لازم، اجرای کار نو، اداره و نهایتاً بهره‌برداری و برداشت می‌باشند. به عبارتی دانشجویان ریسک‌پذیر که همیشه مهیای پذیرش خطرات بوده و از تجربه‌های نو واهمه‌ای ندارند؛ پذیرش نقش‌های جدید و ایجاد کسب‌وکار تازه برای آن‌ها بسیار سخت به نظر نمی‌رسد و این افراد با اتکا به روحیه ریسک‌پذیری که دارند به نوآوری علاقه داشته و از خطرات پیش‌رو اجتناب نمی‌کنند. خصوصاً که نوآوری، خلاقیت و تغییر، عوامل کلیدی و غیرقابل‌اجتناب ورزش هستند (Melissa, Christopher & Ryland, 2015). این یافته با یافته‌های تحقیقات (Heidarzadeh Jazi, 2015) و با نتایج (Morgana, 2016) ناهمسو است. نتایج هم‌چنین نشان داد که کانون کنترل تأثیر مثبت و معنادار بر مهارت‌های کارآفرینانه دارد و این متغیر ۰/۱۶۸ درصد از متغیر افزایش مهارت کارآفرینی در جامعه آماری را پیش‌بینی می‌کند. این بدین معنی است که انتظار درونی مثبت دانشجویان از نتایج یک رویداد ارتباط مستقیم با تشویق آنان در اجرا و پرداختن به کارآفرینی ورزشی دارد. این یافته با نتایج پژوهش (Nemati, 2014) همسو و با یافته‌های (Marco & et al, 2010) and (Naghizadeh & et al, 2015) ناهمسو هست. به‌طور جزئی‌تر باید گفت که دانشجویان با خصیصه شخصیتی منبع کنترل درونی بر این باورند که رویدادها، به رفتار و خصیصه‌های نسبتاً دائمی‌شان بستگی دارند. چنین افرادی، باور دارند که می‌توانند از طریق پاداش‌ها، توانایی‌ها، مهارت‌ها و خصیصه‌هایشان بر نتایج، اثر بگذارند. لذا می‌توان نتیجه گرفت که این دانشجویان متخصص در حوزه‌ی ورزش با اتکاء به خصایص شخصیتی و توانایی‌ها و استعداد‌های خود از پذیرش تجربه‌های جدید و شروع کسب‌وکار اجتناب نکرده و با تقویت این احساس که من می‌توانم سعی در افزایش توانمندی‌های کارآفرینانه‌ی ورزشی خود دارند. با توجه به نتایج تحقیق در آزمون ضریب همبستگی بین خصیصه توفیق‌طلبی تأثیر مثبت و معناداری بر مهارت‌های کارآفرینانه داشت و این متغیر ۰/۲۴۳ درصد از متغیر افزایش مهارت کارآفرینی در جامعه آماری را پیش‌بینی می‌کند. یعنی نیاز به کسب موفقیت و انگیزه موفقیت بالای دانشجویان آنان را به داشتن عزمی راسخ برای خلق

ایده‌ها، اجرایی کردن و رسیدن به بهره‌برداری وا می‌دارد. این نتیجه با نتیجه تحقیق Nemati (2014) همسو است. لذا می‌توان گفت که افراد توفیق‌طلب به دلیل مبارزه‌طلبی و داشتن روحیات رقابت‌پذیری از پذیرش مسئولیت‌های کارآفرینانه استقبال می‌کنند.

از دیگر یافته‌های تحقیق حاضر این بود که سلامت فکری تأثیر مثبت و معناداری بر مهارت‌های کارآفرینانه دارد و این متغیر ۰/۳۵۸ درصد از متغیر افزایش مهارت کارآفرینی در جامعه آماری را پیش‌بینی می‌کند. این یافته بدین معنی است که دانشجویان تحصیلات تکمیلی تربیت‌بدنی هرچه قدر از توانایی گردآوری افکار، طرح‌های متنوع و متعدد بالاتری برخوردار باشند در پرداختن به مقوله کارآفرینی ورزشی پیش‌رو و موفق‌تر هستند. این نتیجه با یافته‌های (Marco & et al (2010), Naghizadeh & et al (2015) and Smallbone, Welter & Voytovich (2010) همسو و با نتایج (Mozayani (2017) ناهمسو هست. به‌طورکلی، وقتی فکری سالم باشد توانایی کشف ناشناخته‌ها و تجربه دنیای نو در آن افزایش یافته و رسیده به ناشناخته‌ها جزو ناممکن‌ها نخواهد بود. دانشجویانی که از نظر قوه اندیشیدن در وضعیت مطلوبی برخوردارند بیشتر سعی می‌کنند تا با برنامه‌ریزی درست راه‌حل‌های درستی برای مشکلات خود بیابند درواقع با افزایش میزان فکرهای موجود، احتمال یافتن راه‌حل عملی افزایش می‌یابد. لذا یافتن کسب و کارهای خلاقانه ورزشی نیز از این افراد بعید به‌نظر نمی‌رسد. نتایج تحقیق هم‌چنین نشان داد که متغیر تحمل ابهام تأثیر مثبت و معناداری بر مهارت‌های کارآفرینانه دارد و این متغیر ۰/۰۲۵ درصد از متغیر افزایش مهارت کارآفرینی در جامعه آماری را پیش‌بینی می‌کند. این به مفهوم تمایل دانشجو به پذیرفتن موقعیت‌های مبهم، هم‌چون موقعیت مطلوب است و در نتیجه بدون استرس به مراحل اجرای کار تمرکز کند. این نتیجه با نتیجه (Smallbone & et al (2010) ناهمسو و با یافته‌های Nemati (2016) and Schlesinger & et al (2014) همسو هست چرا که Schlesinger & et al (2016) تفکر تحلیلی را از مهم‌ترین شایستگی‌های دانش‌آموختگان تربیت‌بدنی عنوان کردند. دانشجویانی که دارای خصیصه تحمل ابهام هستند عموماً با اتکا به داشته‌های ذهنی خود خطرات را

قبول کرده و از پذیرش تجربه‌های نو ابایی ندارند. دانشجویان کارآفرین بدون اینکه احساس تهدید یا ناراحتی کنند، قادرند به‌طور اثربخش با شرایط و اطلاعات مبهم، ناقص، غیرقطعی سازمان‌یافته و غیرشفاف روبه‌رو شوند و ضمن ابهامات، آن‌ها را به نفع خود تغییر دهند. در واقع، ابهام سبب انگیزش آنان می‌شود.

یافته‌های تحقیق طی آزمون ضریب همبستگی نشان داد روی‌پردازی تأثیر مثبت و معناداری بر مهارت‌های کارآفرینانه دارد و این متغیر ۰/۳۶۷ درصد از متغیر افزایش مهارت کارآفرینی در جامعه آماری را پیش‌بینی می‌کند. یعنی توانمندی قوه خیال و روی‌پردازی دانشجویان تأثیر مثبت بر ارائه کسب‌وکارهای جدید ورزشی دارد و از این طریق می‌توانیم هم‌راستا با کشورهای توسعه‌یافته در این حوزه گام برداریم. این یافته با نتایج تحقیق Mondalizade & et al (2017) and Nemati (2014) هم‌خوان و با نتایج Smallbone & et al (2010) ناهم‌خوان هست. در واقع برخورداری دانشجویان تربیت‌بدنی از توانایی در ارائه ایده‌های نوین به‌خصوص در زمینه‌های جدید ورزشی که قبلاً توسط افراد دیگر مورد کنکاش و ایده‌پردازی قرار نگرفته باشد و تقویت این عامل به‌عنوان حوزه خیالی متغیر خلاقیت در دانشجویان کارآفرین؛ کمک می‌کند این دانشجویان خلاق به رویاها رنگ واقعیت بخشیده و طرح‌های جدیدی را پی‌ریزی کنند. چرا که ایده‌های جدید و خلاقانه نشأت گرفته از رویاهای افراد هست و بیشتر کسب‌وکارهای جدید زمانی چیزی جز یک رویا نبودند که امروز به واقعیت تبدیل شده‌اند. یافته‌ها هم‌چنین نشان داد که چالش طلبی تأثیر مثبت و معناداری بر مهارت‌های کارآفرینانه دارد و این متغیر ۰/۴۶۱ درصد از متغیر افزایش مهارت کارآفرینی در جامعه آماری را پیش‌بینی می‌کند. با توجه به این که بشر در عرصه‌های مختلف با چالش‌های عظیمی مواجه بوده که محوریت مشترک تمامی آنان توسعه دانش، فناوری، نوآوری و کارآفرینی است (Naghizadeh & et al, 2015)؛ متوسل شدن به رویکردهای جدید در حوزه اقتصاد و توسعه ملی خصوصاً در زمینه‌ی ورزشی نیاز به چالش طلب بودن روحیه‌ی دانشجویان متخصص ورزش دارد. این یافته با نتایج Naghizadeh & et al (2015) and Farahani (2014)

ناهمسو هست. زمانی که میزان تمایل دانشجویان کارآفرین به درگیر شدن در کارهای پیچیده و مبهم در سطح بالایی باشد، هم‌چنین توانایی ارائه راه کارهای سازنده در این گونه موقعیت‌ها را داشته باشد؛ مسیر ایجاد کسب و کارهای نو راحت‌تر پیموده و به هدف دست می‌یابد. بنابراین دانشجویی که به‌سوی دریافت موقعیت‌های شغلی و کاری جدید هست و انگیزه پیشرفت و ترقی را در سر می‌پروراند، نیاز به چالش طلبی دارد. ایجاد کسب و کار جدید بدون مشکل نیست و توان مقابله با این مشکلات فقط زمانی میسر می‌شود که فرد بتواند با چالش‌های پیش‌آمده مقابله کرده و پا پس نکشد. پس داشتن انگیزه‌های چالش طلبی از پیش‌نیازهای کارآفرینی موفق هست. آخرین یافته طی انجام آزمون ضریب همبستگی نیز این بود که متغیر عمل‌گرایی تأثیر مثبت و معناداری بر مهارت‌های کارآفرینانه دارد و این متغیر ۰/۰۵۵ درصد از متغیر افزایش مهارت کارآفرینی در جامعه آماری را پیش‌بینی می‌کند. داشتن ویژگی شخصیتی و روان‌شناختی عمل‌گرایی (رئیس خود بودن) به‌عنوان یکی از قوی‌ترین نیازهای کارآفرینی، دانشجویان را مستعد کارآفرینی می‌کند. این یافته با یافته‌های (2013) and HosseinNejad (2013) and Khodayi Mahmoudi & et al (2013) هم‌خوان و با یافته‌های (2011) Sanchez, Carballo & Gutierrez ناهمخوان هست. درواقع، بدون عملی کرده ایده‌ها، تمامی برنامه‌ها چیزی جز یک شعار خالی نیست و به کاری پیش نمی‌رود. دانشجوی کارآفرین ترجیح می‌دهد خودش تصمیم بگیرد و در جریان این تصمیم تمام کوشش، دانش، مهارت و سرمایه خود را به کار گیرد. اگر شکست بخورد، فقط خود را مقصر می‌داند و اگر موفق شود، فقط صلاحیت کارآفرینی خود را تأیید نموده است. لذا داشتن خصوصیات عمل‌گرایانه در ایجاد کسب و کار موفق بسیار ضرورت دارد. در پایان، با توجه به نتایج به‌دست آمده و وجود چنین رابطه‌ی مثبت معنادار و هم‌سویی نتایج نشان می‌دهد توجه به روحیات شناختی، در نظر گرفتن استانداردهای ذهنی دانشجویان برای ارتقای کارآفرینی ورزشی و استفاده از نیروی خلاقیت آن‌ها ضروری هست. سازمان‌های ورزشی نیز به این نتیجه رسیده‌اند که استفاده از راه‌کارهای قدیمی برای پیشبرد اهدافشان چندان کارایی نداشته و باید ابتکار عمل و خلاقیت بیشتر

از گذشته مورد توجه قرار گیرد. همان طور که در مطالب پیشین گفته شد، واقعیت این است که در ایران، علی‌رغم داشتن جمعیت مستعد و منابع طبیعی فراوان، تولید ملی در سطح کمی بوده و جمعیت تحصیل کرده از اشتغال مولد چندانی برخوردار نیست (Sharif, Jamshidian, Rahimi & Naderi, 2011) و این در حالی است که هم‌چنان تأکید نیروهای جوان بر اشتغال در دستگاه‌های دولتی و بخش خدماتی است (Nemati, 2014). این مهم خود روشنگر ضرورت نیاز کشور به توسعه کارآفرینی خصوصاً در حوزه ورزشی هست و یکی از الزامات و پیش‌نیازهای اساسی و زیربنایی تحقق توسعه کارآفرینی ورزشی در کشور، مطالعه و تحلیل ویژگی‌های شخصیتی کارآفرینانه میان دانشجویان تحصیلات تکمیلی این رشته هست. چرا که بروز رفتار کارآفرینانه در دانشجویان مستلزم وجود مجموعه عوامل روان‌شناختی، محیطی و ساختاری است. از یک طرف باید اشخاصی با ویژگی‌هایی کارآفرینان تربیت کرد و از طرف دیگر باید عوامل محیطی و ساختاری مساعد باشند تا کارآفرینی توسعه یابد. به هر حال وجود ویژگی‌های شخصیتی مناسب از شرایط لازم برای کارآفرینی است.

با توجه به نتایج به دست آمده، پیشنهاد می‌شود که اقدامات لازم در جهت اصلاح و بازنگری در برنامه‌های رسمی و غیررسمی آموزشی باهدف تقویت ویژگی‌های روان‌شناختی دانشجویان و توسعه استعدادها کارآفرینی آنان به عمل آید و نیز تقویت دروس و دوره‌های مهارتی، بازنگری در شکل و محتوای کارآموزی، توسعه مراکز رشد فناوری و ایجاد مراکز رشد کسب‌وکار ورزشی مورد توجه قرار گیرد. هم‌چنین تشکیل هسته مشاوره شغلی در دانشگاه، انجام مطالعات پژوهشی جهت شناسایی عامل‌های مؤثر در توسعه کارآفرینی ورزشی و ارائه راه کارهای مطلوب و درنهایت استخدام دانشجویان دارای ویژگی‌های برتر روان‌شناختی مرتبط با مهارت‌های کارآفرینانه در شرکت‌های جویای نیروی کار از توصیه‌های محقق هست. امید که ارائه نتایج پژوهش حاضر و توجه مسئولین و متخصصین حوزه ورزش به آن، بتواند گامی مؤثر در راستای ارتقای وضعیت موجود کارآفرینی ورزشی به شکل مطلوب آن در کشور بردارد.

References

- Alimardani, M., farahani, A., & Ghasemi, H. (2015). The Relationship between Organizational Culture and Organizational Entrepreneurship in Head Office of Sport and Youth, Qom province. *Applied Research in Sport Management*, 1 (4): 25-34. (Persian).
- Baghersad, V. (2015). Technical and Vocational University. Karafan the scientific semi-annual, 36: 20-32. (Persian).
- Ball, S. (2005). The importance of entrepreneurship to hospitality, leisure, sport and tourism. *Hospitality, Leisure, Sport and Tourism Network*, 1: 1-14.
- Boroumand, M. R., Hemmatinezhad, M., Ramezani nezhad, R., & Razavi, M. H. (2011). Designing a Strategic Employment Model for Iranian Physical Education and Sports Science Graduates. The 6th National Conference on Sport Sciences and Physical Education Iran. (Persian).
- Ciletti, D., & Chadwick, S. (2012). Sports Entrepreneurship: Theory and Practice. *Fitness Information Technology*, 12: 1-20.
- Davari, A., Manouchehri Rad, R., Rahmani, R., & Ghavami, A. (2016). A comparative study of entrepreneurship education policy making areas. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education* (4)22: 1-24. (Persian).
- Farahani, A., Ghasemi, H., & Mohammadi, N. (2014). The study of Environmental factors affecting the entrepreneurial spirit of student's graduate in Physical Education. *Applied Research of Sport Management*, 2 (3): 47-61. (Persian).
- Freytag, A., & Thurik, R. (2007). Entrepreneurship and its determinants in a cross-country setting. *Journal of Evolutionary Economics*, 17 (2), 117-131.
- Ghorbani, M. H., & Vahdani, M. (2017). Designing a model of competences of entrepreneurs Iran's sports industry. *Sport management review*, 39: 205-228. (Persian).
- Heidarzadeh Jazi, b. (2015). Sports Entrepreneurship: A New Approach in Sports Management. The first national conference on new research findings in sports science in the field of health, social vitality, entrepreneurship and championship. (Persian).
- Hekmatandish, A. (2014). *Fundamentals of Entrepreneurship*. Qom: Hasht Kitab Publishing. (Persian).
- Hosseini, S. J., & Ahmadi, H. (2011). Affective Factors contributing to entrepreneurial attitudes of university students in Iran. *Annals of Biological*

Research, 2 (2): 6371-. Retrieved from: <http://Scholarsresearchlibrary.Com/archived.html/>. (Persian).

Hossein Nejad, R. (2013). *Entrepreneurship Development*. First Edition, University Jihad Publications. (Persian).

Kashani, T., Rasouli, M., & Soleimanpour, M. R. (2017). Examine the factors affecting entrepreneurial skills of agricultural students in technical and vocational university of Tehran. *Journal of agricultural extension and education research*, 10 (1) (37): 53-63. (Persian).

Khodayi Mahmoudi, R., Bohloli, N., & Ghanima, P. (2013). Investigating the relationship between personality traits and psychology (traits) with entrepreneurship. *the Journal of Productivity Management* (25) 7: 127-141. (Persian).

Kordnaiej, A., Zali, M, R., & Nasiri Vahed, N. (2006). *Organizational Entrepreneurship: A Study of Factors Related to Innovation in the Organization*. The first national conference on entrepreneurship management, February 16 and 17. (Persian).

Krajnc, D., & Glavic, P. (2005). How to compare companies on relevant dimensions of sustainability? *Ecological Economics*, 55 (4): 551-563.

Marco, C., Frank, F., & Alexander, K. (2010). The impact of risk attitudes on entrepreneurial survival. *Journal of Economic Behavior & Organization*. 76 (1): 45-63.

Mardanshahi, M. M. (2014). A review on the level of creativity and risk-taking of agriculture fields: Case study, Sari university of agriculture sciences and natural resources. *Innovation and creativity in human*, 3: 1-21. (Persian).

Mazini, A, H., & Ghorbani, S. (2019). Investigating the trend and nature of real exchange rate deviation in the Iranian economy. *Economic Research*, 54 (1): 173-207. doi: 10.22059 / jte.2019.247119.1007776. (Persian).

Melissa, S. C., Christopher, E. S., & Ryland, P. (2011). Misfortunes or mistakes? Cultural sense making of entrepreneurial failure. *Journal of Business Venturing*, 26 (1): 79-92.

Moghimi, S, M. (2006). Investigating the relationship between organizational citizenship behavior. *Scientific Journal of Organizational Culture Management*, 4 (3): 171-192. (Persian).

Mondalizade, Z., Ehsani, M., & Honari, H. (2017). Developing Sustainable Entrepreneurship Model in Sport Based on the Grounded Theory. *Journal of Sport Management*, 5: 709-725. (Persian).

Morgana, J. (2016). Aspiring to succeed: A model of entrepreneurship and fear of failure. *Journal of Business Venturing*, 31 (1): 1–21.

Moshabbaki, A., Tabarbaee, M. A., & Shayganfard, Z. (2012). The relationship between emotional intelligence and entrepreneurship among MA students. *Innovation in management education (Journal of modern thoughts in education)*, 2 (26): 7-17. (Persian).

Mozayani, A. (2017). Pathology of attracting university graduates to the labor market with emphasis on the role of science and technology parks. *Iranian higher education*, 2: 15-45. (Persian).

Naghizadeh, H., Kotobi, F., & Keshtidar, M. (2015). The prioritization and determine the relationship between spiritual entrepreneurial experts' sports federations. *Sport Management Studies*, 28: 55-70. (Persian).

Nemati, M. A. (2014). Investigating the entrepreneurial personality traits of students Tehran State Universities. *Quarterly Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 1 (3): 47-64. (Persian).

Nowruzzadeh, R., & Rezaei, N. (2010). Effective incentives and deterrents in the entrepreneurial spirit from the perspective of students of agricultural applied science higher education centers. *Agricultural Education Management Research*, (12): 75-90.

<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=135984>. (Persian).

Oded, G., & Stelios, M. (2012). Evolution and the growth process: Natural selection of entrepreneurial traits. *Journal of Economic Theory*, 147 (2): 759–780. (Persian).

Porghasem, F., Heydari, H., & Alibeigi, A. H. (2011). Implications of rural entrepreneurship on the path of development. National Conference on Entrepreneurship, cooperation, economic jihad. Islamic Azad University, Nain Branch. (Persian).

Sanchez, J. C., Carballo, T., & Gutierrez, A. (2011). The entrepreneur from a cognitive approach. *Psicothema* 2011. 23 (3): 433-438.

Schlesinger, T., Studer, F., & Nagel, S. (2016). The relationship between competencies acquired through Swiss academic sports science courses and the job requirements. *European Journal of Sport Science*, 16 (1): 115-27.

Sharif, M., Jamshidian, A., Rahimi, H., & Naderi, N. (2011). Analysis of the status of entrepreneurship education in higher education in Iran. *Journal of entrepreneurship development*, (11) 3: 87-106. (Persian).

Shepherd, D. A., Covin, J. G., & Kuratko, D. F. (2009). Project failure from corporate entrepreneurship: Managing the grief process. *Journal of Business Venturing*, 24 (6): 588–600.

<http://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2008.01.009>. (Persian).

Shirokova, G., Osiyevskyyb, O., & Bogatyreva, K. (2015). Exploring the intention-behavior link in student entrepreneurship: Moderating effects of individual and environmental characteristics. *European Management Journal*. 24 (12): 15-32.

Smallbone, D. Welter, F., & Voytovich A. (2010). Government and entrepreneurship in transition economies: The case of small firms in business services in Ukraine. *The Service Industries Journal*, 30 (5): 655-670.

Wright, R., & Etemad, H. (2009). *Globalization and Entrepreneurship: A Shahhosseini*. First Edition, Tehran: ayiizh Publishers.

Yazdanpanah, M., & Zobeidi, T. (2017). Impact of entrepreneurial characteristics on entrepreneurial intentions: a case study of Khouzestan Ramin University. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 23 (2): 115-131. (Persian).